

23. 5. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právní novinky v roce 2025, část třetí - změny v oblasti veřejných zakázek a v trestním právu

V roce 2024 bylo provedeno mnoho signifikantních změn napříč mnoha zákony a další značné změny se očekávají v průběhu roku 2025. Obecně je cílem změn modernizace předpisů, zjednodušení procesů, upřesnění nejasností, ochrana obětí násilí, zrovnoprávnění, ochrana před novými hrozbami a také implementace evropského práva. Ve třetí části se článek zaměřuje na změny v oblasti veřejných zakázek a v trestním právu.

1. Změny v zákoně o zadávání veřejných zakázek

1.1. Částečné změny zákona o zadávání veřejných zakázek

Začátkem roku 2025 nabyly účinnosti zákony, které se částečně týkají i zadávacích řízení. V souvislosti se změnou zákona o GIBS byla přidána do zákona o zadávání veřejných zakázek výjimka pro GIBS z povinnosti uveřejňovat smlouvu na profilu zadavatele. Dále byl zákon o zadávání veřejných zakázek upraven v souvislosti s přijetím zákona o integračním sociálním podniku - pro tento byla přidána nová podlimitní výjimka a taktéž bylo zakotveno ustanovení o vyhrazených zakázkách v oblasti obrany a bezpečnosti.

1.2. Novela v souvislosti s implementací nového nařízení EU o zahraničních subvencích

Třetím čtení nedávno prošla novela zákona o zadávání veřejných zakázek, která má zejména implementovat nové nařízení EU o zahraničních subvencích narušujících vnitřní trh (Nařízení). Za tímto účelem se rozšiřuje doba, v níž zadavatel nesmí uzavřít smlouvu o dobu předběžného přezkumu nebo hloubkového šetření oznámených zahraničních finančních příspěvků Evropskou komisí podle Nařízení, a naopak dodavatelům umožňuje, přes běh zadávací lhůty, v době šetření Evropské komise ze zadávacího řízení odstoupit. Také má zakotvit možnost zadavatele požádat o doplnění chybějícího prohlášení o zahraničních finančních příspěvcích a stanovuje povinnost zadavatele podat žádost o doplnění chybějícího prohlášení o zahraničních finančních příspěvcích, a to v případě, že nabídka tyto doklady neobsahuje. Dále doplňuje možnost vyloučit účastníka zadávacího řízení z důvodů stanovených v Nařízení.

Výše zmíněná novela kromě implementací Nařízení také zvyšuje limity pro veřejné zakázky malého rozsahu u dodávek a služeb z 2 mil. Kč bez DPH na 3 mil. Kč bez DPH a u stavebních prací z 6 mil. Kč bez DPH na 9 mil. Kč bez DPH. Dále zvyšuje limit, od kterého veřejný zadavatel uveřejňuje

smlouvu uzavřenou na veřejnou zakázku na profilu zadavatele z 500 000 Kč bez DPH na 1 mil. Kč bez DPH. Taktéž rozšiřuje výjimky z uveřejňování smlouvy na smlouvy uzavírané za účelem zajišťování bezpečnosti nebo obrany ČR. Dále je například upřesněna úprava, že při stanovení hodnotících kritérií u veřejné zakázky v dynamickém nákupním systému je zadavatel povinen postupovat nikoliv pouze podle § 115, ale také podle § 114 až 118 zákona o zadávání veřejných zakázek.

Účinnost novely se předpokládá na přelom 1. a 2. čtvrtletí roku 2025.

1.3. Chystaná úprava řízení o přezkumu veřejných zakázek

V meziresortním připomínkovém řízení se nachází připravovaná novela, která má zásadně změnit přezkoumávání veřejných zakázek. Jejím cílem je podpoření účinného a zejména co nejrychlejšího přezkumu zadávání veřejných zakázek tak, aby byl současně uspokojen veřejný zájem na tom, aby veřejné zakázky mohly být zadávány bez nepřiměřených průtahů.

Konkrétně má dojít k nahrazení současného dvouinstančního modelu jedinou instancí, tudíž bude zrušena možnost rozkladu. Pro rozhodování v řízení o přezkumu úkonů zadavatele se navrhuje vytvoření Rady pro veřejné zakázky, která bude vytvářet tříčlenné senáty složené ze dvou členů Rady coby stálých členů senátu a jednoho externího odborníka v oboru předmětu veřejné zakázky. V řízení má dojít k oslabení zásady materiální pravdy, a to tak, že Rada pro veřejné zakázky bude vycházet z důkazů, které byly účastníky sporu navrženy. Pokud však navrhované důkazy nebudou postačovat ke zjištění stavu věci nebo o nich budou existovat důvodné pochybnosti, bude moci ÚOHS provést i jiné důkazy.

Možnost podání správní žaloby proti rozhodnutí Rady pro veřejné zakázky má být časově limitována na 2 týdny ode dne, kdy bylo rozhodnutí oznámeno žalobci. Současně se navrhuje zvýšení soudního poplatku za podání žaloby z 3 000 Kč na 50 000 Kč.

2. Změny v trestním právu

2.1. Změny v souvislosti s potíráním sexuálního násilí

Začátkem roku 2025 nabyla účinnosti novela trestního zákoníku, která se věnuje především oblasti sexuálního násilí. Jejím cílem je zvýšení ochrany obětí sexuálních trestných činů a zefektivnění boje proti sexuálnímu násilí.

Nejvýznamnější změnou je redefinice znásilnění, kdy se vypouští požadavek na násilí nebo pohrůžku násilí. Nově se znásilnění dopustí pachatel, pokud vykoná soulož či jiný obdobný styk srovnatelný se souloží proti seznatelné vůli oběti. Došlo také ke zvýšení trestní sazby v základním i kvalifikovaných odstavcích.

Pro jiné sexuální útoky menší intenzity než znásilnění je zaveden nový trestný čin sexuálního útoku. V souvislosti s tím byl také upraven trestný čin sexuálního nátlaku.

Novela v souvislosti s tím zavádí nový § 119a trestního zákoníku, který definuje zneužití bezbrannosti. Dle ní je trestný čin spáchán zneužitím bezbrannosti, jestliže pachatel využije toho, že jiná osoba je ve stavu, v němž není schopna utvářet nebo projevit svou vůli nebo je její schopnost utvářet nebo projevit svou vůli podstatně snížena z důvodu bezvědomí, spánku, ovlivnění návykovými látkami, nemoci, zdravotního postižení, duševní poruchy, silného ochromujícího stresu, nízkého nebo vysokého věku, překvapení nebo jiného obdobného důvodu. Za bezbranné z důvodu nízkého věku se vždy považuje dítě mladší dvanácti let.

Při určování závažnosti trestného činu z hlediska jeho následků soud přihlédne i k prohlášení poškozeného, který je obětí trestného činu podle zákona o obětech trestných činů, o tom, jaký dopad měl spáchaný trestný čin na jeho dosavadní život, pokud jej učinil.

Podle nového znění zákona se pro účely trestního zákoníku za návykovou látku nově považuje i psychomodulační látka a zařazená psychoaktivní látka.

Trestný čin dvojího manželství byl rozšířen i o institut partnerství. Trestný čin podání alkoholu dítěti byl rozšířen o podání psychomodulační látky a zařazení psychoaktivní látky. Dále byly zavedeny nové trestné činy, a to neoprávněné nakládání s psychomodulačními látkami a neoprávněná výroba i jiné nakládání se zařazenými psychoaktivními látkami. Trestný čin šíření toxikomanie byl rozšířen o psychomodulační látky.

2.2. Chystané reformy trestního práva

Vláda koncem minulého roku schválila návrh zásadních změn v trestním právu, které mají za cíl trestní právo jako celek reformovat a modernizovat. Prozatím se předpokládá účinnost na začátek července 2025. Níže je přehled nejzásadnějších navrhovaných změn.

Předně se navrhuje zakotvení nového trestného činu zneužití identity k výrobě pornografie a jejího šíření. Cílem zavedení tohoto trestného činu má být ochrana před deepfake pornografií, přičemž by se trestný čin měl vztahovat jak na videa šířená bez souhlasu, tak na uměle vytvořená videa s pornografickým obsahem. Dalším trestným činem, který by měl být novelou zaveden, je trestný čin neoprávněné činnosti pro cizí moc, který zahrnuje např. vyzvídání informací pro cizí moc nebo předávání informací cizí moci.

Novela by měla rozšířit možnosti pro uložení trestu domácího vězení. Dále by měla vytvořit z peněžitého trestu další univerzální trest, který lze uložit za jakýkoli trestný čin. Mělo by též dojít k omezení ukládání trestu odnětí svobody s podmíněným odkladem. Dále by mělo dojít k možnosti uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody až na jeden rok příkazem. Novela taktéž umožní uložit trest zákazu plnění veřejných zakázek či účasti ve veřejné soutěži a trest zákazu přijímání dotací a subvencí taktéž fyzickým osobám. V neposlední řadě má být novelou posílena restorativní justice.

Mgr. Lukáš Turner,
advokát

JUDr. Petr Novotný LL.M. et LL.M.,
advokát

VEDEME SVĚTEM PRÁVA

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Praha | Brno | Ostrava

Tel.: +420 222 866 555
Fax: +420 222 866 546
e-mail: info@mt-legal.com

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)
- [Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026](#)
- [Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS](#)
- [Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Dětský certifikát](#)